

ΕΜΒΟΛΙΑ & ΔΗΜΟΣΙΑ ΥΓΕΙΑ

Η νόσος COVID-19 ως μείζον ζήτημα δημόσιας υγείας, έχει επηρεάσει την Ελλάδα σε επίπεδο μεταξύ άλλων κοινωνίας και οικονομίας σφοδρότερα κατά το δεύτερο πανδημικό κύμα που διανύουμε, καθώς από την εμφάνιση του πρώτου κρούσματος μέχρι και σήμερα έχουν καταγραφεί συνολικά 125.173 κρούσματα και 3.687 θάνατοι στη χώρα (έως 14/12/2020).

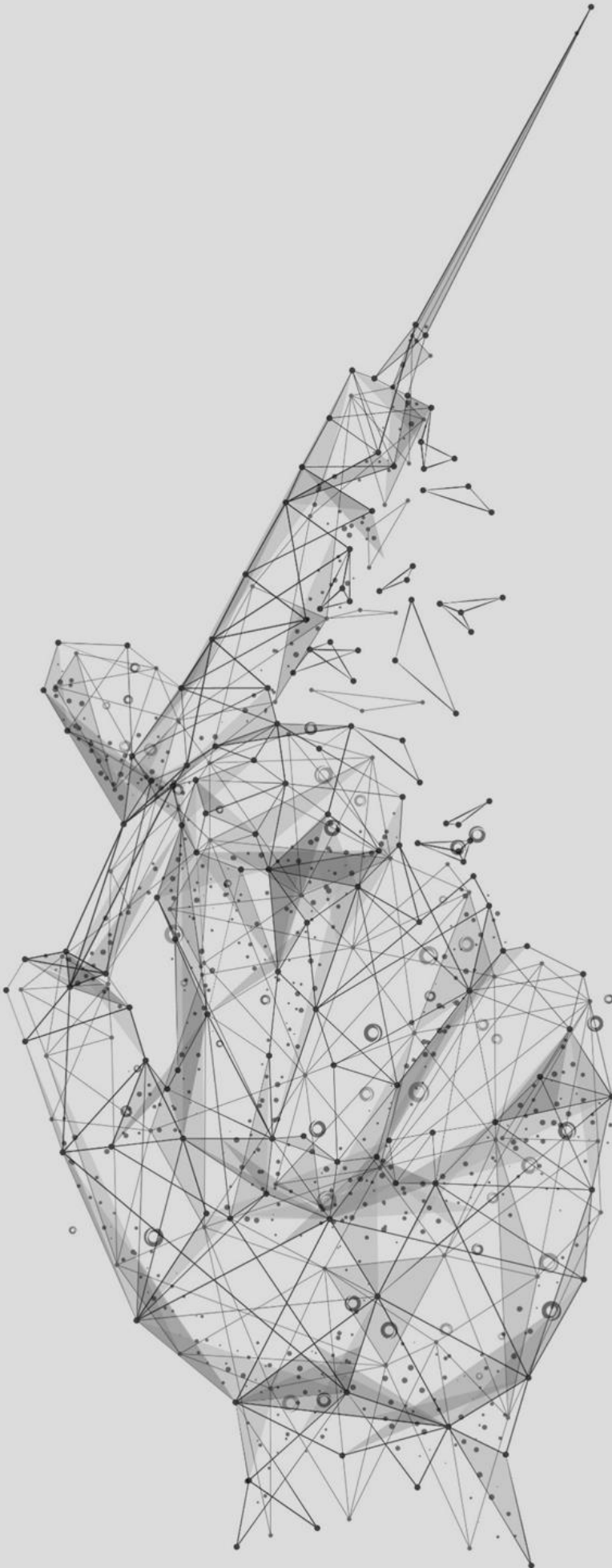
Η ανάπτυξη και χρήση των εμβολίων είναι ίσως το σημαντικότερο επίτευγμα της δημόσιας υγείας, ιδιαίτερα δε κατά την περίοδο μιας πανδημίας, συμβάλλοντας σημαντικά στη μείωση τόσο της νοσηρότητας όσο και της θνητότητας. Η ενεργητική ανοσοποίηση, η οποία έρχεται ως αποτέλεσμα μετά τον εμβολιασμό, προστατεύει άμεσα τον εμβολιαζόμενο και έμμεσα τον πληθυσμό μέσω της συλλογικής ανοσίας, η οποία επιτυγχάνεται λόγω της παρουσίας ανώσων στον πληθυσμό άρα και ελάττωσης της διασποράς του ιού. Όταν η αναλογία ανώσων φτάσει ή ξεπεράσει ένα κρίσιμο ποσοστό, οδηγούμαστε στη διακοπή της εκδήλωσης της επιδημίας. Όσο ενισχύεται το φαινόμενο της συλλογικής ανοσίας μετά από ένα συντονισμένο εμβολιαστικό πρόγραμμα, ο δείκτης μόλυνσης «R» (reproductive rate, δηλαδή δείκτης αναπαραγωγής) θα μειώνεται. Όταν ο δείκτης R είναι >1 τότε από ένα μολυσμένο άτομο θα προκύψουν κατά μέσο όρο περισσότερα από 1 νέα κρούσματα, ενώ όταν ο δείκτης είναι 1 διαμορφώνεται μια κατάσταση ισορροπίας και όταν είναι <1 τότε έχουμε έλεγχο της διασποράς και σε συγκεκριμένες περιπτώσεις μπορούμε να ελπίζουμε μακροπρόθεσμα ακόμα και σε εκκρίωση μιας νόσου. Χάρη σε εκτεταμένες εκστρατείες εμβολιασμού που έχουν εφαρμοστεί έχει εξαλειφθεί η ευλογιά, η Ευρώπη απαλλάχτηκε από την πολιομυελίτιδα και πολλές άλλες ασθένειες έχουν σχεδόν εξαλειφθεί.

Σχετικά με τη νόσο COVID-19, ο έλεγχος της διασποράς προς το παρόν επιτυγχάνεται με την εφαρμογή οριζόντιων περιοριστικών μέτρων, τα οποία έχουν καταφέρει να μειώσουν το δείκτη R σε <1 , μέτρα όμως που σαφώς και δεν είναι βιώσιμα μακροπρόθεσμα, καθώς έχουν επηρεάσει αρνητικά την ποιότητα ζωής, την οικονομία και την κοινωνία. Τα μέτρα δηλαδή που έσωσαν ζωές και είναι δυστυχώς απαραίτητα, ταυτόχρονα κουράζουν ένα μέρος του πληθυσμού και τίθεται εν αμφιβόλω η πιστή μακροπρόθεσμη τήρησή τους. Ο εμβολιασμός και στην περίπτωση της νόσου COVID-19 θα αποτελέσει το σημαντικότερο μέτρο πρωτογενούς πρόληψης, που μέσω της ενεργητικής ανοσοποίησης θα οδηγήσει πολύ αργότερα και σταδιακά σε άρση των περιορισμών που αφορούν στη φυσική αποστασιοποίηση, τη χρήση μάσκας κλπ., με την αισιοδοξία ότι θα σημειωθεί ανάκαμψη σε όλους τους τομείς που έχουν πληγεί.

**Για περισσότερες
πληροφορίες επικοινωνήστε
με έναν Σύμβουλο Δημόσιας
Υγείας της GEP**

wecare@gepgroup.gr | +30 21 1188 2830 | +30 6932 103402

Στρατηγική εμβολιασμού έναντι **COVID-19**

Στις 15 Οκτωβρίου η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ενέκρινε τη στρατηγική εμβολιασμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η οποία εστιάζει στις ομάδες οι οποίες θα πρέπει να εμβολιαστούν κατά προτεραιότητα, δηλαδή τους υγειονομικούς και τις ευπαθείς ομάδες. Στο πλαίσιο της δημοσίευσης της στρατηγικής αυτής, αναφέρεται ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει εξασφαλίσει πρόσβαση σε δόσεις εμβολίων, ώστε να είναι διαθέσιμες επί ολοκλήρωσης της διαδικασίας ανάπτυξης και αδειοδότησης. Το χαρτοφυλάκιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης περιλαμβάνει μέχρι και σήμερα έξι εμβόλια που αναφέρονται παρακάτω, ενώ η εξέλιξη των διαδικασιών κλινικών δοκιμών, έγκρισης και αδειοδότησης προχωρούν.

Στις 18 Νοεμβρίου παρουσιάστηκε από το Υπουργείο Υγείας το Εθνικό Σχέδιο για την εμβολιαστική κάλυψη του πληθυσμού για τη νόσο COVID-19, στο οποίο αναφέρεται ότι στη χώρα μας θα υπάρχουν δυο κεντρικές αποθήκες, από τις οποίες τα εμβόλια θα μεταφέρονται σε 1.018 εμβολιαστικά κέντρα, όπου και τελικά θα χορηγούνται κατόπιν ραντεβού. Οι εκτιμήσεις των ειδικών είναι ότι εφόσον χορηγηθεί άδεια κυκλοφορίας από τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Φαρμάκων, ο εμβολιασμός δύναται να ξεκινήσει στην Ελλάδα τον Ιανουάριο 2021.

Οι εξελίξεις στο πλαίσιο της ευρείας εφαρμογής εμβολιαστικών προγραμμάτων έναντι του νέου κορωναϊού

Ο εμβολιασμός κατά της νόσου COVID-19 είναι ήδη πραγματικότητα, καθώς πρώτη η Μεγάλη Βρετανία ενέκρινε τον εμβολιασμό με συγκεκριμένο εμβόλιο, το οποίο λίγο αργότερα εγκρίθηκε και από τις ΗΠΑ. Καθώς διανύουμε το Δεκέμβριο, αναμένεται ότι μέχρι το τέλος του χρόνου ότι θα εμβολιαστούν εκατομμύρια άνθρωποι.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει συνάψει έξι συμβάσεις που δίνουν τη δυνατότητα αγοράς εμβολίου μόλις αυτό αποδειχθεί ασφαλές και αποτελεσματικό. Οι εταιρίες αυτές είναι οι εξής:

- AstraZeneca
- Sanofi-GSK
- Johnson & Johnson
- BioNTech-Pfizer
- CureVac
- Moderna

Την 1η Δεκεμβρίου, ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Φαρμάκων έλαβε αιτήσεις από την BioNTech/Pfizer και την Moderna προκειμένου να χορηγήσει άδεια κυκλοφορίας υπό όρους για τα εμβόλια που έχουν αναπτύξει οι συγκεκριμένες εταιρίες κατά της COVID-19. Μέσα στις επόμενες εβδομάδες, ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Φαρμάκων θα πραγματοποιήσει τις αξιολογήσεις ποιότητας, ασφάλειας και αποτελεσματικότητας κάθε εμβολίου και αναμένεται να δοθεί η αντίστοιχη έγκριση στην περίπτωση της θετικής αξιολόγησης.

Καθώς αναμένουμε την επιτυχή ολοκλήρωση της διαδικασίας ανάπτυξης και έγκρισης των υποψήφιων εμβολίων, κάτι που θα συνεπάγεται ότι πληρούνται τα κριτήρια αποτελεσματικότητας και ασφάλειας, η ενημέρωση του κοινού, ιδιαίτερα των ατόμων που θα πρέπει να εμβολιαστούν με προτεραιότητα έχει ιδιαίτερη αξία.

Ενημέρωση Κοινού για Ασφάλεια Εμβολίων...

Στο πλαίσιο της κόπωσης που περιγράφεται λόγω της εφαρμογής των περιοριστικών μέτρων, είναι αναγκαίο να προσφέρεται ενημέρωση στο κοινό και συγκεκριμένα σε εργαζόμενους σχετικά με την ασφάλεια των εμβολίων. Η σωστή ενημέρωση θα συμβάλλει στην αποδοχή του εμβολίου από τον πληθυσμό και στην ομαλή εφαρμογή του εμβολιαστικού προγράμματος.

1 Η διαδικασία ελέγχου ενός εμβολίου

Ένα εμβόλιο ελέγχεται προ-κλινικά ώστε να αξιολογηθεί ως προς την ανοσολογική αντίδραση που προκαλεί. Έπειτα, το εμβόλιο ελέγχεται σε κλινικές μελέτες, οι οποίες ξεκινούν από την 1^η φάση, στην οποία το εμβόλιο χορηγείται σε μικρό αριθμό ατόμων ώστε να αξιολογηθεί η ασφάλεια και η αποτελεσματικότητα, προχωρούν στη 2^η φάση, στην οποία χορηγείται σε εκατοντάδες άτομων που χωρίζονται σε ομάδες (π.χ. παιδιά ή ηλικιωμένοι) και φτάνουν στην 3^η φάση, όπου το εμβόλιο χορηγείται σε χιλιάδες άτομα και εντοπίζονται ακόμα και οι πιο σπάνιες παρενέργειες που δεν είχαν εντοπιστεί στις προηγούμενες φάσεις. Στη συνέχεια δίνεται έγκριση από τις αρμόδιες αρχές οι οποίες μπορεί να δώσουν σε περίοδο πανδημίας επείγουσα άδεια έγκρισης, ώστε η έναρξη της χορήγησης να μην καθυστερήσει.

2 Η προστασία της υγείας μέσα από τον εμβολιασμό

Τα εμβόλια έναντι της νόσου COVID-19 αξιολογούνται προσεκτικά σε κλινικές μελέτες και η αδειοδότησή τους πραγματοποιείται σε περίπτωση που είναι αποδεδειγμένα ασφαλή και αποτελεσματικά. Με βάση τις γνώσεις μας για άλλα λοιμώδη νοσήματα, ο εμβολιασμός θα προστατέψει το άτομο από σοβαρή νόσηση και ενδεχομένως και από μόλυνση. Όταν ένα άτομο εμβολιάζεται προστατεύει όχι μόνο τον εαυτό του, αλλά και τα άτομα γύρω του, όπως συνάδελφοι και μέλη της οικογένειας, ιδιαίτερα όταν πρόκειται για άτομα που ανήκουν σε ευπαθείς ομάδες.

3 Προτεραιότητα τα άτομα που ανήκουν σε ευπαθείς ομάδες

Τα άτομα που έχουν υψηλότερο κίνδυνο να εμφανίσουν σοβαρή νόσο, δηλαδή οι ευπαθείς ομάδες, θα είναι η ομάδα προτεραιότητας μαζί με τους υγειονομικούς, καθώς είναι τα άτομα που πρέπει πρώτα να προστατευθούν. Η δημοσίευση των αποτελεσμάτων της κλινικής μελέτης για το εμβόλιο που αναμένεται να διατεθεί στη χώρα μας στις αρχές του έτους υποστηρίζει με επιστημονικά στοιχεία την ασφάλεια αλλά και την αποτελεσματικότητα του εμβολίου. Το ιδιαίτερα σημαντικό δε είναι ότι η αποτελεσματικότητα είναι ίδια, δηλαδή το ίδιο επίπεδο προστασίας παρέχεται σε νεαρά άτομα, σε άτομα άνω των 55 ή άνω των 65 ετών, για αυτά με ή χωρίς υποκείμενα νοσήματα.

...για Ασφάλεια Εμβολίων

Στο πλαίσιο της κόπωσης που περιγράφεται λόγω της εφαρμογής των περιοριστικών μέτρων, είναι αναγκαίο να προσφέρεται ενημέρωση στο κοινό και συγκεκριμένα σε εργαζόμενους σχετικά με την ασφάλεια των εμβολίων. Η σωστή ενημέρωση θα συμβάλλει στη αποδοχή του εμβολίου από τον πληθυσμό και στην ομαλή εφαρμογή του εμβολιαστικού προγράμματος.

4 Η κινητοποίηση του πληθυσμού

Τα εμβόλια που θα εγκριθούν θα είναι δωρεάν και η χορήγησή τους **ΔΕΝ** θα είναι υποχρεωτική. Με προτεραιότητα θα εμβολιαστούν οι υγειονομικοί και έπειτα οι ευπαθείς ομάδες, στη συνέχεια όμως θα εμβολιαστεί και ο γενικός πληθυσμός. Η συμμετοχή στον εμβολιασμό είναι κρίσιμη στο πλαίσιο της πρόληψης της νόσησης, με τις όποιες βραχυπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες επιπτώσεις στην ατομική υγεία, καθώς και στο πλαίσιο της προάσπισης της δημόσιας υγείας. Θα προστατευθεί η ζωή χιλιάδων ανθρώπων και στο πλαίσιο της συλλογικής ανοσίας, θα επιτευχθεί, υπάρχει η αισιοδοξία της αναχαίτισης της πανδημίας.

5 Δεδομένα για παρενέργειες του εμβολίου

Με βάση τη δημοσίευση των αποτελεσμάτων της κλινικής μελέτης, η συχνότερη παρενέργεια είναι ο πόνος στο σημείο έγχυσης του εμβολίου (84,1%), ενώ ακολουθούν η κόπωση (62,9%), η κεφαλαλγία (55,1%), ο μυϊκός πόνος (38,3%), τα ρίγη (31,9%), ο πόνος στις αρθρώσεις (23,6%) και σπανιότερα ο πυρετός (14,2 %). Δεν αναφέρθηκαν περισσότερες παρενέργειες σε άτομα με υποκείμενα νοσήματα, ενώ μάλιστα οι ανεπιθύμητες ενέργειες ήταν ηπιότερες σε άτομα άνω των 55 ετών. Η αξιολόγηση των ωφελειών που προκύπτουν από τη χορήγηση του εμβολίου, σε σχέση με τις ανεπιθύμητες ενέργειες είναι σημαντική ώστε να λαμβάνεται η σωστή απόφαση σε σχέση με την πάντα προαιρετική συμμετοχή στο εμβολιαστικό πρόγραμμα.

6 Αναμονή για δεδομένα ασφάλειας σε υπο-πληθυσμούς

Είναι γνωστό ότι στην κλινική μελέτη που αφορά στο εμβόλιο που θα διατεθεί στη χώρα μας δε συμμετείχαν έγκυες και θηλάζουσες γυναίκες, παιδιά κάτω των 16 ετών και άτομα σε ανοσοκαταστολή. Αξίζει να σημειωθεί ωστόσο ότι 12 γυναίκες, που χωρίς να το γνωρίζουν διένυσαν την πρώτη περίοδο της εγκυμοσύνης, εμβολιάστηκαν, χωρίς να έχει προκύψει κάποιο σύμπτωμα ή πρόβλημα στην πορεία της εγκυμοσύνης τους.

Τους επόμενους μήνες, αναμένονται επιστημονικά δεδομένα ώστε να καθοριστεί η ασφάλεια του εμβολίου στις ειδικές αυτές ομάδες. Προς το παρόν, δεν αποτελούν πληθυσμό αναφοράς για το εμβολιαστικό έναντι της νόσου COVID-19 πρόγραμμα.

7 Η συνέχιση εφαρμογής άλλων προληπτικών μέτρων

Η διάρκεια προστασίας που θα παρέχουν τα νέα εμβόλια έναντι της νόσου COVID-19 είναι άγνωστη. Ακόμα και μετά την ευρεία διάθεση των εμβολίων, ο ιός SARS-CoV-2 θα συνεχίσει να κυκλοφορεί, παρότι ο δείκτης R σταδιακά θα μειώνεται. Τα προληπτικά μέτρα που ήδη εφαρμόζουμε, όπως η τήρηση αποστάσεων, η υγιεινή των χεριών και η χρήση μάσκας θα συνεχίσουν να είναι επιβεβλημένα για αρκετούς μήνες, αν όχι και περισσότερο.

LIFE AFTER
COVID-19

BE SAFE

**We'll learn
We'll be safe
We'll be there for you**

